

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **L., s.r.o.**, so sídlom v N., IČO: X., zastúpenej JUDr. V. L. ml., advokátom so sídlom v N., proti žalovanej **Z. F.**, bývajúcej v N., zastúpenej JUDr. E. V., advokátkou so sídlom v N., **o zaplatenie 2 000 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 13 C 57/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 2. mája 2012 sp. zn. 5 Co 167/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej do troch dní náhradu trov dovolacieho konania 98,92 € do rúk JUDr. E. V., advokátky so sídlom v N..

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa žalobou domáhala na žalovanej zaplatenia 2 000 € z titulu zmluvnej pokuty dohodnutej v zmluve o sprostredkovaní uzavretej so žalovanou 16. marca 2009 z dôvodu, že žalovaná porušila podmienky tejto zmluvy, v ktorej sa zaviazala, že nebude sama alebo prostredníctvom inej realitnej kancelárie než žalobkyne realizovať predaj nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v K.. Žiadala priznať aj úrok z omeškania, pretože žalovaná sa dostala s platením peňažnej sumy do omeškania.

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom z 11. apríla 2011 č.k. 13 C 57/2011-65 žalobu zamietol a žalobkyňu uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania. Rozhodol tak po zistení, že právo žalobkyne na zaplatenie provízie zo sprostredkovania predaja

nehnutelnosti bolo časovo obmedzené na dobu trvania zmluvy o sprostredkovaní a viazalo sa aj na dosiahnutie výsledku, t.j. sprostredkovania predaja. V danom prípade nebol výsledok, t.j. sprostredkovanie (realizácia) predaja dosiahnutý počas platnosti viacerých na seba nadväzujúcich zmlúv a predaj nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej bol realizovaný až niekoľko mesiacov po uplynutí platnosti poslednej zo zmlúv o sprostredkovaní predaja. Pokiaľ ide o nárok na zaplatenie dojednanej zmluvnej pokuty súd uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že by žalovaná porušila svoju zmluvnú povinnosť (nepredávať nehnuteľnosť či už sama alebo prostredníctvom inej realitnej kancelárie) zabezpečovanú zmluvnou pokutou. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Nitre rozsudkom z 2. mája 2012 sp. zn. 5 Co 167/2011 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a žalobkyňu uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa. O odvolaní súd rozhodol v neprítomnosti žalobkyne, pretože dôvod v jej žiadosti o odročenie určeného termínu odvolacieho pojednávania, t.j. za účelom zvolenia si právneho zástupcu, nepovažoval za dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vzhľadom na tú skutočnosť, že o termíne odvolacieho pojednávania žalobkyňa vedela 11 mesiacov vopred a mala tak dostatočný časový rámec na zvolenie právneho zástupcu. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie a žiadala tento rozsudok zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že odvolací súd jej odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že neakceptoval ňou uvádzaný dôvod na odročenie odvolacieho pojednávania a odvolanie prejednal v jej neprítomnosti. Tým sú naplnené aj dovolacie dôvody podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p., pretože odvolací súd vychádzal z neúplného dokazovania, čo sa premietlo aj do nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie odmietnuť. Žalobkyňa nepreukázala žiaden vážny dôvod svojej neúčasti na pojednávaní pred odvolacím súdom, o ktorom by nevedela v dostatočnom časovom predstihu. Nesúhlasila s tvrdením žalobkyne, že súd vychádzal z neúplného dokazovania, pretože v konaní boli vykonané všetky dôkazy ňou označené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorá je zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. V zmysle § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Žalobkyňa dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Prípustnosť jej dovolania preto z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nemožno vyvodit'.

Prípustnosť dovolania žalobkyne by v danom prípade prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Dovolací súd so zreteľom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či prípustnosť dovolania nezakladá niektorá z procesných väd taxatívne vymenovaných v tomto ustanovení. Podľa uvedeného ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 O.s.p. nie je právne významné samo tvrdenie účastníka, že došlo k určitej procesnej vade, ale len zistenie, že k namietanej vade skutočne došlo.

Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala a vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolací súd s prihliadnutím na obsah dovolania sa osobitne zameril na otázku, či postupom odvolacieho súdu nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p). Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne nesprávny postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho poriadku, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok.

Dovolateľka namieta, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že odvolací súd v rozpore s § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti, hoci svoju neúčast' na odvolacom pojednávaní riadne ospravedlnila závažným dôvodom.

V zmysle § 24 O.s.p. sa účastník môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. V zmysle § 25 ods. 1 O.s.p. si ako zástupcu môže vždy zvoliť advokáta a jemu udelené plnomocenstvo nemožno obmedziť. Zvolený advokát sa na základe svojho poverenia môže dať zastúpiť aj iným advokátom, prípadne advokátskym koncipientom (§ 16 ods. 1 a 2 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii).

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní – ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. určuje dve podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby súd mohol vec prejednať v neprítomnosti účastníka alebo jeho zástupcu,

a to a/ riadne predvolanie a b/ absencia žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu (o takú absenciu ide vtedy, keď účastník konania buď vôbec nepožiada o odročenie pojednávania, alebo keď o odročenie pojednávania síce požiada, avšak nepreukáže existenciu dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania).

Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach uviedol, že žiadosť o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.) môže súd posudzovať len na základe tých okolností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania jej opodstatnenosti. Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná takáto žiadosť, skúma súd z hľadiska preukázania v žiadosti tvrdenej skutočnosti (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. decembra 2006 sp. zn. 3 Cdo 294/2006, z 24. novembra 2008 sp. zn. 3 Cdo 181/2008, z 22. augusta 2007 sp. zn. 5 Cdo 53/2007 a z 19. mája 2010 sp. zn. 5 Cdo 34/2010). Pokiaľ táto skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o žiadosti o odročenie hodnoverne preukázaná, zostáva žiadosť účastníka konania a v nej uvádzaný dôležitý dôvod iba v rovine nepodložených tvrdení.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa 6. mája 2011. Dňa 24. apríla 2012 jej bolo doručené predvolanie na pojednávanie pred odvolacím súdom určené na deň 2. mája 2012. Žalobkyňa 30. apríla 2012 prostredníctvom telefaxu doručila ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní pred odvolacím súdom určeného na 2. mája 2012 a požiadala o odročenie pojednávania s odôvodnením, že bližšie nešpecifikovaná advokátska kancelária, s ktorou sa dohodla na poskytovaní právnych služieb, má v danom termíne kolíziu pojednávania a jej právne zastúpenie môže prevziať až v týždni po 7. máji 2012. V čase rozhodovania súdu o žiadosti o odročenie pojednávania mal súd k dispozícii iba telefaxové podanie žalobkyne doručené odvolaciemu súdu 30. apríla 2012. Žalobkyňa k žiadosti o odročenie odvolacieho pojednávania z dôvodu, že „advokátska kancelária, s ktorou sa dohodla na poskytovaní právnych služieb má v danom termíne kolíziu pojednávania“, nedoložila žiadne dôkazy preukazujúce pravdivosť jej tvrdení, či už o uzavretí dohody o poskytovaní právnych služieb s bližšie nešpecifikovanou advokátskou kanceláriou, prípadne o samotnej kolízii pojednávania na strane jej zvoleného zástupcu. Žiadosťou z 30. apríla 2012, teda žalobkyňa nepreukázala existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p., na podklade ktorého by odvolací súd mohol odročiť pojednávanie. Navyše nemožno prehliadnuť, že dôležitý dôvod (§ 101 ods. 2 O.s.p.) brániaci účastníkovi konania zúčastniť sa pojednávania sa musí vyznačovať znakom

nepredvídateľnosti, závažnosti a ospravedlniteľnosti. Podľa názoru dovolacieho súdu v danom prípade dôvod uvádzaný dovolateľkou tieto znaky nespĺňa.

Napokon ani údajná kolízia pojednávania na strane dovolateľkou zvoleného zástupcu, nie sú relevantné z dôvodu, že (ako uviedol Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 13. januára 1999 sp. zn. I. ÚS 68/1998) kolízia dvoch pojednávania toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch, o ktorej právny zástupca vedel v dostatočnom časovom predstihu, nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania. Obsahom základného práva na verejné prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek žiadosti účastníka konania na odročenie pojednávania, pretože odročiť pojednávanie môže súd len z dôležitého dôvodu. Posúdenie opodstatnenosti „dôležitého dôvodu“ (§ 101 ods. 2 O.s.p.) v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu. Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že i keby dovolateľka preukázala uzatvorenie dohody o poskytovaní právnych služieb s konkrétnym subjektom poskytujúcim takéto služby a existenciu dvoch kolidujúcich pojednávania na strane ňou zvoleného zástupcu, nešlo by o dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pre odročenie pojednávania. So zreteľom na uvedené dovolací súd sa nestotožnil s tvrdením dovolateľky, že jej bola vytýkaným postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Preto prípustnosť jej dovolania nevyplýva ani z tohto ustanovenia.

Žalobkyňa ďalej v dovolaní namietala, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), a že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). V tejto súvislosti dovolací súd poznamenáva, že oba vyššie uvedené dovolacie dôvody sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi, ale tieto dôvody sami osebe prípustnosť dovolania žalobkyne nezakladajú. Otázkou, či sú tieto dovolacie dôvody opodstatnene namietané sa dovolací súd môže zaoberať iba, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému pripúšťa dovolanie zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.). O takýto prípad v danej veci nešlo.

Keďže prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol jej dovolanie podľa

§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na dôvody odmietnutia dovolania, dovolací súd sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná podala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy konania aj vyčíslila. Dovolací súd žalovanej priznal náhradu trov konania spočívajúcu v odmene advokátky za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 9. júla 2012 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky, vychádzajúc z tarifnej hodnoty 2 000 €, vo výške 91,29 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,63 €)], predstavuje spolu 98,92 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. mája 2013

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková